

VEXI KLUB Junior

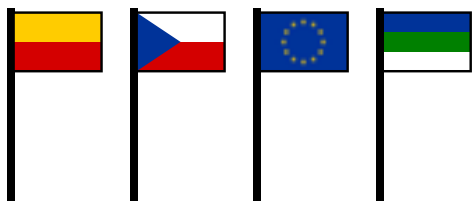
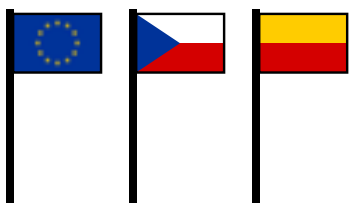
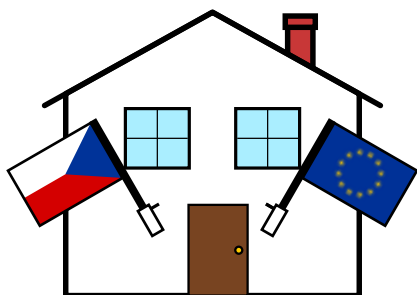
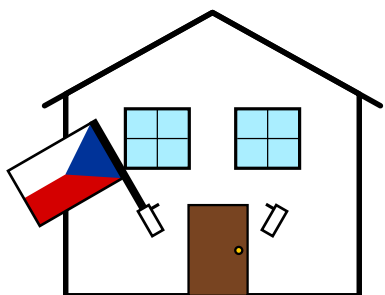
VEXÍK

2

Jak správně vyvěsit českou vlajku?

V minulém čísle jsme vás naučili, jak českou vlajku správně nakreslit. Víte, jak ji správně vyvěsit? Českou vlajku máme jistě všichni rádi, a proto patří na stejnou stranu jako máme srdce, tedy vlevo na zdobený dům. Bez ohledu na to, jestli ji vyvěsíme samotnou nebo třeba s vlajkou EU. Jak to však bude v případě, že budeme chtít vyvěsit vlajek víc? Nejprve si musíme vlajky seřadit podle jejich významu. První bude bezpochyby vlajka česká, následovat bude tzv. evropská vlajka, krajská vlajka, městská nebo obecní vlajka, vlajka městské části a úplně na konci třeba vlajka školní.

Pokud budou vlajky tři, tak bude česká vlajka uprostřed a na zbývající dva stožáry použijeme opět pravidlo levé ruky (významnější evropskou vlajku umístíme vlevo a pražskou napravo od české). A co když k předešlým vlajkám přidáme ještě vlajku městské části? Nejprve utvoříme prostřední dvojici z nejvýznamnějších vlajek (česká u srdce vlevo a evropská vedle ní). Krajní vlajky pak doplníme podle významu – významnější pražskou vlevo a vlajku městské části (v našem případě Prahy 4) na zbývající stožár.

Pro pokročilé:

V článku jsme mluvili pouze o vlajkách, ale správně bychom měli rozlišovat vlajku a prapor. Prapor je pevně přichycen k tyči, které říkáme žerd'. A takto vcelku se zasune do připraveného držáku nebo otvoru. Vlajku naproti tomu pomocí oček připevníme k lanku a s jeho pomocí ji vytáhneme na stožár. Na prvních dvou obrázcích tak budou jistě prapory, zatímco další dva obrázky představují spíše vlajky vytažené na stožár.

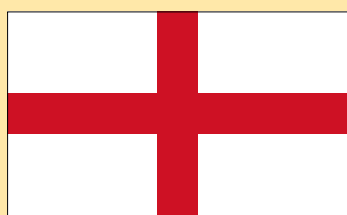
Str. 2 **SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ**
Tři vlajky v jedné

Str. 3 **BRITSKÁ VLAJKA**
VE SVĚTĚ

SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ

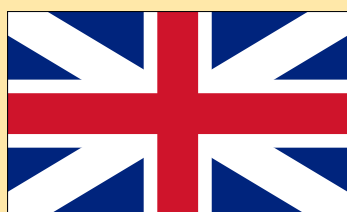
Tři vlajky v jedné

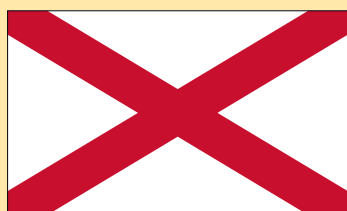
Anglie

Skotsko

Vlajka Unie (1606–1801)

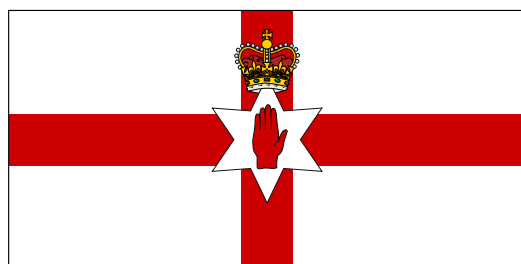
Kříž sv. Patrika (Irsko)

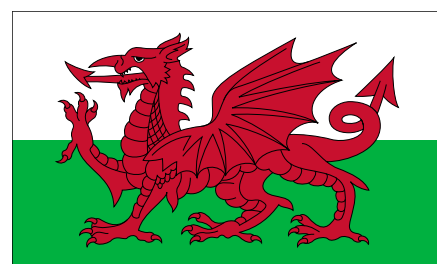
Spojené království (1801–)

Země, kterou asi znáte jako Velkou Británii, se oficiálně nazývá Spojené království, protože vznikla postupným spojením tří království – Anglie, Skotska a Irska. Podobně i současná britská vlajka vznikla spojením tří vlajek. Když usedl v roce 1603 skotský král Jakub i na anglický trůn, zavedl pro své lodě o tři roky později takzvanou vlajku Unie, která zkombinovala anglickou vlajku se svatojiřským křížem a skotskou vlajku s křížem svatoondřejským, přestože Spojené království Velké Británie vzniklo formálně až v roce 1707. Když bylo v roce 1801 připojeno i Irské království, byl na vlajku doplněn kříž svatého Patrika reprezentující tuto zemi. Navzdory oddělení většiny Irska od Velké Británie po první světové válce, britská vlajka se již nezměnila a používá se dodnes.

Zajímavostí je, že tradičně se Spojené království Velké Británie a Severního Irska, jak zní dnes celý oficiální název, skládá ze čtyř historických zemí. Nicméně Wales, který splynul s Anglií jako první (možná víte, že nástupce britského panovníka se nazývá princem z Walesu), na britské vlajce zastoupen není. A přitom má takovou hezkou vlajku: bílozelenou s červeným drakem. Oficiálně se používá od roku 1959. Vlastní vlajku naopak dnes nemá Severní Irsko, přestože se v letech 1953–1973 používal takzvaný Ulsterský prapor. Ten připomíná spíše anglickou vlajku než tu s křížem svatého Patrika.

Ulsterský prapor

Vlajka Walesu

Britská vlajka ve světě

Britská říše v minulosti zasahovala do mnoha koutů světa a jako symboly jednotlivých závislých území se obvykle používaly britské státní námořní vlajky (tzv. *Blue Ensign*) ve vlající části doplněné symbolem specifickým pro dané území, tzv. *badge* (často, ale ne vždy šlo o znak území). *Blue Ensign* je tmavě modrá vlajka s britskou vlajkou umístěnou v horním rohu v obdélníkovém poli (kantonu). Jako příklad dnešních zámořských území Spojeného království s vlajkou podle tohoto vzoru jsme vybrali souostroví Tristan da Cunha a Falklandy.

Některé státy si odkaz na mateřskou zemi v podobě britské vlajky v kantonu zachovaly i po vyhlášení nezávislosti. Nejznámějšími případy jsou Austrálie a Nový Zéland, i když v obou zemích jsou snahy zavést vlajku novou. Další dva státy v Oceánii – Fidži a Tuvalu – používají sice světlejší odstín modré, ale stále s britskou vlajkou v kantonu. Pravda, Tuvalu v roce 1996 zavedlo vlajku novou bez tohoto odkazu na Spojené království, ale za necelý rok a půl se vrátilo k vlajce původní.

Některá britská závislá území používala místo *Blue Ensign* vlajku s červeným listem, tedy britskou obchodní vlajku, tzv. *Red Ensign*. Kanada si ji ponechala po vyhlášení nezávislosti až do roku 1965, kdy přijala známou vlajku s javorovým listem (vidíte je i ve znaku?!). Dodnes pak můžeme červenou barvu najít na vlajce Bermud. Aktuálně jde o jediné použití červeného pozadí na státní vlajce zámořského území Spojeného království pro použití na souši.

Originální vlajku má i Britské indickooceánské území. Vlajka sice vychází z *Blue Ensign* a ve vlající části je tradičně umístěn *badge* tvořený palmou a královskou korunou, ale vlajka se nám pomocí bílých vln trochu rozhoukala... Nejvíce fantazie měli na ostrově Niue (přidružený stát Nového Zélandu). *Badge* na ní úplně chybí, zato pozadí vlajky není ani tmavě modré, ani červené, ale žluté (jako jasné slunce nad ostrovem) a na britské vlajce v kantonu přibylo pět hvězd.

Česko jako součást Britské říše?

Jak by asi vypadala česká vlajka, kdybychom byli součástí Britské říše?

Pravděpodobně bychom měli v horním rohu kanton s britskou vlajkou. Naopak do prázdné vlající části vlajky by pak byl umístěn nějaký symbol Česka. Například lev, lipové listy, státní znak a tak dále. Také se zamysli nad tím, jakou barvu by mělo pozadí vlajky. Modrou, bílou, červenou nebo snad jinou? Zkus nad tím popřemýšlet a svou vlajku nakreslit do předlohy vlevo.

Tristan da Cunha

Falklandy

Austrálie

Nový Zéland

Fidži

Tuvalu

Kanada (1957–1965)

Bermudy

Britské indickooceánské území

Niue

Pozvěte si nás do školy

V rámci projektu Vexiklub Junior nabízí Vexilolognet.cz ve spolupráci s Českou vexilologickou společností oživení výuky pro žáky základních a středních škol. V současné době máme připravenou nabídku několika modulů:

Modul 1 Vexilologie: představení vexilologie jako nauky o vlajkách, seznámení žáků s typologií státních vlajek, jejich významem v mezinárodních vztazích a s jejich symbolikou. Stručná informace o správném vyvěšování české státní vlajky, především s ohledem na její použití s dalšími vlajkami.

Modul 2 Asijské vlajky: zábavnou formou kvízu o asijských vlajkách rozšiřuje žákům znalosti o právě probírané látce v rámci zeměpisu.

Modul 3 Navrhni školní vlajku: pomocí seznámení žáků s místními symboly a s pravidly tvorby vlajek na konkrétních příkladech jsou žáci schopni navrhnout pro svou školu odborně správnou vlajku.

Modul 4 Naše vlajka a její historie: seznámení žáků s původem a historií naší státní vlajky včetně alternativních návrhů.

Jednotlivé moduly lze libovolně kombinovat do dvoumodulových bloků pro použití napříč předměty, především v rámci výuky zeměpisu, dějepisu, občanské nauky a výtvarné výchovy. Po dohodě je možné zajistit výuku samostatného modulu v navazujících hodinách pro odlišné třídy. Vždy klademe důraz na přizpůsobení bloků požadavkům konkrétních pedagogů a potřebám jednotlivých ročníků a škol. Rádi pro vás připravíme i moduly úplně nové.

Základní cena standardního dvoumodulového bloku (2x45 minut) činí 1 000 Kč.

Pokud si myslíte, že by výše uvedené moduly mohly ozvláštnit výuku na vaší škole, prosíme o předání nabídky příslušným pedagogům (vyučujícím uvedených předmětů a/nebo třídním učitelům). V případě dotazů nás neváhejte kontaktovat na e-mailu info@vexilolognet.cz nebo na telefonním čísle 776 155 161.

